

Methotrexaat

Poli Reumatologie
Route 75

U heeft in overleg met uw arts besloten Methotrexaat te gaan gebruiken. Deze folder geeft informatie over dit geneesmiddel. Heeft u na het lezen nog vragen dan kunt u daarmee altijd bij uw reumatoloog of de reumaconsulent terecht.

Werking

Methotrexaat (ook wel MTX genoemd) is een antireumaticum. Het onderdrukt het ziekteproces en vermindert daardoor ontstekingsverschijnselen zoals pijn en stijfheid van gewrichten. Het voorkomt ook beschadiging van de gewrichten.

MTX werkt langzaam. Het kan vier tot acht weken, of soms zelfs langer duren voor het effect merkbaar wordt. Wanneer blijkt dat u goed op de MTX reageert, kan dit middel vele jaren worden gebruikt. Soms kan uw arts u adviseren naast MTX andere pijnstillende en ontstekingsremmende middelen te gebruiken.

MTX heeft een meervoudige werking, afhankelijk van de dosering.

MTX wordt bij verschillende aandoeningen gebruikt, zoals psoriasis, reumatoïde artritis maar ook bij verschillende vormen van kanker. Het onderdrukt in lage doseringen het afweersysteem en remt de activiteit van niet kwaadaardige ontstekingscellen.

Gebruik

- MTX is beschikbaar in tablettenvorm van 2,5 mg, in flacons voor injecties, of in voorgevulde injecties. MTX is ook in tablettenvorm van 10 mg verkrijgbaar. Deze tabletten worden op de poli Reumatologie NIET voorgeschreven.
- U gebruikt de MTX tabletten één maal per week.
Deze tabletten neemt u op een vaste dag in volgens voorschrift van de arts. De maximale dosering is 12 tabletten = 30 mg.
- Wij adviseren u in uw agenda of op de kalender aan te strepen dat u de tabletten werkelijk heeft ingenomen. Voor het resultaat van de MTX is dit heel belangrijk (vergeten van tabletten vermindert de werkzaamheid).

- De tabletten MTX kunnen worden ingenomen tijdens de maaltijd met een glaasje water. De tabletten mogen niet met melk worden ingenomen. De werking van de tabletten wordt door de melk vermindert.
- Wanneer u de MTX-tabletten niet kunt verdragen (maag- of misselijkheidklachten), is het ook mogelijk MTX toe te dienen per onderhuidse injectie.

Bijverschijnselen

Het gebruik van MTX kan leiden tot een aantal bijverschijnselen, die meestal snel verdwijnen na stoppen of na het aanpassen van de behandeling.

De meest voorkomende bijverschijnselen zijn:

- Maag/darmklachten: een vol gevoel, misselijkheid, diarree.
- Leverfunctiestoornis. Hier merkt u zelf meestal niets van. Uw arts zal daarom uw bloed regelmatig controleren. Zonodig zal de dosis MTX worden aangepast. Deze stoornis is over het algemeen van voorbijgaande aard.

Om leverfunctiestoornissen te voorkomen schrijft de arts u foliumzuur voor. Afhankelijk van de afspraken met uw arts dient u de foliumzuur een keer per week in te nemen op een vast tijdstip, 24 uur na de inname van de MTX.

Let op bij gebruik van voedingssupplementen waarin foliumzuur verwerkt is, dit kan de werkzaamheid negatief beïnvloeden.

Minder voorkomende bijverschijnselen zijn:

- Ontsteking van het mondslijmvlies/tong.
- Stoornissen in de bloedaanmaak. Dit wordt veroorzaakt door de onderdrukking van de aanmaak van beenmerg.
- Kortademigheid en hoesten.
- Huidafwijkingen, haaruitval.
- Hoofdpijn, duizeligheid.
- Verhoogde kans op infecties door stoornis in de bloedaanmaak.

Als één of meer van bovenstaande verschijnselen of andere lichamelijke veranderingen optreden neem dan contact op met uw arts.

Bloedcontrole

Door regelmatig het bloed te onderzoeken kunnen bijwerkingen vroegtijdig worden opgespoord. Houdt u zich daarom goed aan de afspraken voor bloedcontrole, ook bij langdurig gebruik ten minste één maal per drie maanden.

Alcohol

Wees voorzichtig met alcohol. Alcohol in combinatie met MTX zorgt voor een verhoogd risico op leverfunctiestoornissen. Het beste kunt u de alcoholconsumptie beperken of liever vermijden.

Antibiotica

Indien uw huisarts of een andere specialist het noodzakelijk acht u met antibiotica te behandelen meld dan altijd dat u behandeld wordt met MTX. Bepaalde antibiotica (trimethoprim en co-trimoxazol) kunnen namelijk niet in combinatie met MTX worden gegeven.

Vaccinaties

Er zijn geen gegevens beschikbaar over de gevolgen van vaccinatie bij patiënten die behandeld worden met MTX.

Levende vaccins mogen niet in combinatie met MTX worden gegeven.

Er zijn geen gegevens bekend over de gelijktijdige toediening van MTX en een griepvaccin. Het griepvaccin is echter geen levend vaccin. Overleg hierover met uw behandelend reumatoloog en/of GGD.

MTX en zwangerschap

Belangrijk voor vrouwen én mannen: MTX kan van invloed zijn op de productie van eicellen en zaadcellen. Bij gebruik van MTX tijdens de zwangerschap bestaat de kans op miskramen en aangeboren afwijkingen.

Vrouwen mogen NIET zwanger worden tijdens het gebruik van MTX.

Mannen mogen geen zwangerschap verwekken. Daarom dient men tijdens

de behandeling voor een goede, betrouwbare anticonceptie te zorgen en deze na beëindiging van de medicatie nog minstens vier maanden voort te zetten. Indien u een zwangerschap overweegt, overleg dan eerst met uw arts.

Bij gebruik van MTX mag geen borstvoeding worden gegeven.

Wat te doen bij operaties

Bij een operatieve ingreep is overleg met uw behandelend reumatoloog raadzaam.

Meestal mag MTX gebruikt worden, wel is het raadzaam voor en na de operatie bloedcontrole te laten plaats vinden.

Heeft u nog vragen?

Voor meer informatie kunt u bellen met de polikliniek Reumatologie:
telefoonnummer: 0495 – 57 24 90